

Irakezen na terugkeer vogelvrij in eigen land

LENNART HOFMAN

SULEIMANIYA - Irak doet niets voor landgenoten die ooit, vanwege het geweld, hun heil in het buitenland zochten en nu naar hun vaderland terugkeren.

Hussein Hamad (63) zit op een bankje in Suleimaniya. Onder zijn arm draagt hij zijn vluchtelingen-dossier uit Syrië. Daar vluchtte hij in 2004 naartoe nadat hij in zijn geboortestad Basra met de dood was bedreigd, maar ook Syrië was voor

hem niet meer veilig.

Op 22 juli vloog Hamad met een door de Iraakse overheid gehuurd vliegtuig van Damascus naar Bagdad, waar hij na één dag opnieuw werd bedreigd. Hij reisde verder naar Suleimaniya, in het noorden van Irak. Daar verblijft hij zonder geld, werk of spullen in het hotel van een vriend.

Zoals Hamad zijn er velen. Van de 2,8 miljoen Irakezen die sinds 2003 hun vaderland ontvluchtten, trokken er naar schatting 1,2 miljoen naar Syrië. Sinds de opstand

tegen president Bashar al-Assad uitbrak, keerden veel Irakezen terug naar hun vaderland. Daar treffen ze vooral werkloosheid, slechte sociale voorzieningen en geweld aan.

Hamad werkte als vertaler voor de Britse oliemaatschappij BP. „In Basra wordt iedereen vermoord die met de Britten heeft samengewerkt. Twee collega's die hetzelfde werk als ik deden, zijn al vermoord. Ik ben gevlucht toen ik een brief op mijn deurmat vond waarin stond dat ik moest vertrekken. In Syrië

werd ik in 2010 opnieuw bedreigd. En ook nu zijn er weer bedreigingen binnengekomen bij mijn broer in Basra. Hij belde me op om te zeggen dat ik niet terug moet keren. Ik ben bang dat ze me hier ook vinden.”

Noodgedwongen brengt Hamad zijn dagen door op zoek naar hulp. De Iraakse overheid doet niets en zijn dossier voor de aanvraag van een Brits paspoort is tot zijn grote teleurstelling gesloten.

Hamad tast in zijn jaszak en haalt er een foto uit. „Dit is mijn

dochter. Sinds ik acht jaar geleden uit Basra vertrok, heb ik haar niet meer gezien. Ze huilt iedere keer als ik haar bel. Ik ben bang dat ik haar nooit meer zal zien.”

Abdulah (28) verbleef tussen 2006 en 2008 in Eindhoven. Het leven in Irak valt hem zwaar. „Toen ik terugkwam had ik geen baan, geld, huis, vrouw of opleiding. Ik moest opnieuw beginnen. Dat lukt me niet. Zonder hulp kan ik hier niets opbouwen. Als dit niet verandert, ga ik weer proberen om naar Europa of de VS te gaan.”